Ч. 168 Пятниця 29 липня (10 серпня) 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адміністрациї „Газети Львівскої“ і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Нові причинки до нашої політики.

VII.

Все що пос. Романчук говорить в своїм „Отвертім письмі“ про консолїдацию Русинів і сполученє партий, то одно велике самодурство. Лиш просимо нас не зле зрозуміти: єсть богато людий, звичайних собі і полїтиків, котрі чи то в своїм приватнім житю, чи в житю публичнім укладають собі на перед всілякі пляни, не зважаючи анї на обставини анї на факти та їх природу і зачинають відтак свою роботу після того пляну. Аж потім переконують ся они, як то трудно, ба, таки неможливо перевести тоті їх пляни не оперті на реальних основах. О правдивости сего міг вже й сам пос. Романчук, а з ним і кождий з нас переконати ся на его політиці помиреня партий. Просимо лиш зважити: пос. Романчук каже, що оба рускі клюби готові вже були злучити ся, однак аґітация п. Кулачковского сему перешкодила. Питаемо ся тепер; чому-ж не злучили ся в один клюб всї прочі посли, а не лишили пос. Кулачковского? Було би то преці зовсім після інтенций пос. Романчука, щоби скрайні елементи лишили ся на боцї. Посли були би дали тогди примір і може бути, що і загал пішов би був за ними. Тимчасом так не стало ся; всї так звані „умірковані“ елементи з табору п. Кулачковского услухали скорше его аґітациї, як примирительної ідеї пос. Романчука і до сполученя не прийшло. Пос Романчук мав тут вже в мінїатурі доказ, о скілько єсть реальною его полїтика примиреня, однакож він того не видів, він дурив себе самого, бу думав, що то, що не удало ся зробити в маленькім кружку несповна півтора десятки послів, удасть ся зробити в широкім крузї, числячім сотки і тисячі людий. Пос. Романчук каже: „Тогди“ (коли не удала ся акция в клюбах) „спріяючі консолїдациї посли постановили скликати з'їзд мужів довіря і перепровадити сполученє Русинів на підставі того самого проекту, котрий мав бути основою до сполученя клюбів посольских“. Єсть се дуже характеристичний момент для полїтики помиреня пос. Романчука. Він вже видів, або бодай міг видіти, що его проєкт не доводить до цїли, тимчасом дурив він себе дальше і виступив з тим самим проєктом перед ширшими кругами — ну, і ще раз обдурив ся.

Мимо того він ще й нинї дурить себе, а тим дурить і других, бо каже в „Отвертім письмі“: „Показало ся однак, що справа консолїдациї Русинів, хотя о еї конечности пересьвідчений весь загал руский, мае межи всїми рускими партиями і завзятих противників, котрі заатакували будь-то цїлу акцию, будь-то декотрі точки проекту“. Пос. Романчук навіть не змиркував того, що сказавши то, попав в суперечність з собою самим, бо преці коли серед загалу знаходять ся противники і то ще завзяті, то чейже не весь загал переконаний о тій потребі. Але припустім, що й дійстно весь загал, але руский, переконаний о тій потребі — що впрочім і повинно бути — то ще велике питанє, чи він переконаний о потребі як-раз такої консолїдациї, як еї взяв ся переводити пос. Романчук. Нам видить ся, що коли-б так дійстно було, то той загал, переконаний о тій потребі, був би вже давно пішов за голосом пос. Романчука і він не потребував би тепер жалувати ся в „Отвертім письмі“ анї на напасти зі всїх боків, анї говорити о завзятих противниках межи всїма партиями. „Атаки ті суть того рода — каже пос. Романчук дальше — що досить їх привести, щоби їх тим самим вже відперти“. Пос. Романчук забувае при тім, що тут не розходить ся лиш о самі атаки, але о то, чи дійстно межи всїма партиями, котрих він хоче звести до купи, єсть дійстно таке саме переконанє о потребі і можности сполученя, яке виробило ся в голові пос. Романчука. Ми кажемо: нї! і длятого всї ті поясненя его проґрами помиреня партий, які він подае в „Отвертім письмі“, уважаемо непотрібними і безпредметовими. Нинї преці навіть „Дїло“, що стоїть під безпосередним впливом пос. Романчука, відходить в своїм коментари до его „Отвертого письма“ від его проекту, бо коли він в своїм проєкті зі взглядів своєї специяльної полїтики малу клав вагу на національність, то „Дїло“ нинї ось як пише: Всїм Русинам треба конечно станути на ґрунтї національнім. Сторонництва народів, котрі не мають вповні обезпеченої своєї національної екзистенциї, мусить вязати спільний ґрунт національний. Чехи на примір або Поляки стоять під тим взглядом значно лучше, віж ми Русини, а прецїнь они принцип національний кладуть за основу — ідея національна єсть у них пануючою понад все инше...

Сї слова „Дїла“ можна вже послухати; се звучить вже зовсім инакше, як полїтика помиреня партий. Сего принципу повинен був держати ся і пос. Романчук, а певно не пустив би ся був на ту блуканину полїтичну, котрою морочить тепер людем голови. Але принцип сей виключае всїх тих, що не стоять на ґрунтї національнім, виключае отже і всяку акцию маючи на цїли притягати москвофілів і лучити ся з ними, противно, він наказуе поборювати

Сльози сьв. Лаврентия.

В однїй старій приповідцї каже ся: „Часи зміняють ся, а з ними і люди“. А оно то не зовсїм правда, бо часи, що правда, зміняють ся, але люди все-таки остають ся людьми. Бувало давнїйше, в глубокій старинї, коли ще всї люди були поганами та видумували собі всїляких богів, думали они, що кожда звізда на небі, то якийсь божок, що в кождій горі на земли, в кождій рїцї, в кождім дереві, ба в кождім листку сидить якийсь божок. Коли стародавні Греки і Римляни виділи, що з огнистої гори, Етни, на острові Сицилії, зачинае курити ся, а далї гора трясе ся і з неї випливае розтоплена маса, звана лявою, они не знали причини сему і казали, що там десь глубоко в сподї гори сидить божок-коваль, званий Вулькан, з своїми челядниками, величезними людьми з одним оком на чолї, званими Кікльопами, та куе зброю для богів. З его то кузьнї виходить дим і випливае та розтоплена маса, а коли его челядники станугь бити молотами, то аж гора трясе ся.

Так було в глубоку старину. Тепер же ми християни і здаесь люди на високім степени культури і цивілїзациї, а мимо того робимо так само, як робили давні Греки і Римляни. На день 10 сего місяця припадае після латиньского календаря сьв. Лаврентия, мученика за віру Христову, котрого підчас гоненя християн замучили в той спосіб, що живцем вбили на рожен і спекли. Але як-раз около того самого дня, більше менше від 9 до 11 серпня, припадае що року і якесь дивне та до недавна непонятне з'явище в природї. Ото коли в тих днях вийти в ночи на двір, то видко, як з неба спадае множество горіючих звіздочок. Від многих лїт була у християньских народів повірка, що то сьв. Лаврентий плаче в ту пору огнистими сльозами і они каплють на землю. Від того то й названо спадаючі в серпню звізди сльозами сьв. Лаврентия. Єсть то старий як сьвіт звичай, що коли чоловік не уміе пояснити собі якогось, нераз і найзвичайнїйшого з'явища в природї, то зараз робить з него чудо, а не розуміе того, що цїлий сьвіт зі всїм, що на нїм, хоч для него звичайний, єсть чудом Божим, чудом найбільшим, бо в своїм початку непонятним, а не таким марним, як ті, котрі він видить своїми очима і легко їх зрозуміе, скоро їм близше і докладнїйше пригляне ся. То, що чоловік заедно видить, що в его очах нїби нїколи не зміняе ся, то для него не єсть чудом, хоч би оно як-раз і найбільшим було, але що появляе ся рідко і несподївано, то звертае увагу на себе, дивуе і заставляе не богато думаючого чоловіка робити з того чудо, бо де его розум не в силї відшукати правдивої причини, там найлекшим для него поясненем — чудо.

Оттаке чудо, але чудо не марне а справдїшне, величаве, бо чудо в природї, можемо оглядати і сего тижня. В тім місци на небі, де на північнім всходї видко тепер в ночи квочку, але трохи висше від неї, в громадї звізд, що зве ся Персей, а лежить межи квочкою і тою громадою, що називае ся Касіопея та подібна до латиньскої букви W, єсть то місце, звідки будуть тепер сипати ся спадаючі звізди; длятого то називаемо ті звізди також Перзейдами. Але чи то справді спадають звізди? Нехай нас Бог боронить від того, щоби то спадали справдїшні звізди! Коли-б на землю упала хоч би лиш така звізда, що сто або й тисяч разів була би менша, як наша земля, то тогди настав би для нас конець сьвіта. Що стало ся би тогди з нашою землею, ми й не в силї собі того уявити. То річ певна, що всяка жива твар на земли мусїла би вигинути. Земля ставши своїм обемом більшою, мусїла би вискочити із своєї дотеперішної дороги а в наслїдок того в цїлім сьвітї мусїв би настати величезний переворот, бо була би зрушена притягаюча сила, котра держить тепер при купі всї планети нашого сонця. На щастє ті спадаючі звізди, лиш так звані „сьвітові луски“, що сиплють ся звідкись із сьвітового простора на нашу землю.

Передовсїм насувае ся питанє, звідки беруть ся тоті луски або спадаючі звізди і де они подївають ся та для чого они сьвітять і гаснуть.

їх на кождім кроці, яко тих, що противні тому принципови, а тим самим і шкодять народним інтересам; їх треба уважати навіть за шкідливійших, як всїх отвертих противників инших народностий, бо они ведуть свою шкідливу роботу в самім внутрі нашого народного орґанїзму. В сїм случаю не треба себе дурити, не треба нїчого укривати, з нїчим таїти ся і затемнювати фактичний стан такими назвами як „стара партия або старо-Русини“. Хто єсть Русином, то він чи старий чи молодий буде Русином. Під сим взглядом не може бути анї скрайности анї умірковання; тут нема ніякого иншого вибору лиш: або хтось уважає себе Русином або нї. Коли отже має ся завести якась консолїдация межи Русинами, то може завести ся лиш на сїй, національній, підставі; о якімсь помиреню не може бути й бесїди, бо між тими, що уважають себе Русинами, нема ніякої вражди, може бути хиба лиш ріжниця в тактицї полїтичній. Тактика полїтична знов не єсть так великим лихом, як здає ся пос. Романчукови або комусь там, бо головна річ в тім, щоби чи сяка, чи така тактика мала одну цїль на оці т. є. добро руского народу. Покаже ся одна тактика злою, то можна взяти ся до другої і для того то ми свого часу писали, що не уважаємо ще того за велике лихо, коли одна часть Русинів хоче придержувати ся тактики опозицийної, лиш нехай почислить ся з своїми силами, нехай зважить, чи і що може осягнути та нехай не заперечує другим права, що так само хотять добра рускому народови, держати ся иншої тактики. Таке заперечене того права уважали ми і уважаємо не лиш неполїтичним, але просто шкідливим і випливаючим лиш з якогось антаґонїзму і особистих амбіций.

Допись.

З Рогатина.

(Заложене філїї Товариства взаїмної помочи дяків львівскої архіепархії).

На дни 31 липня с. р. відбули ся в Рогатинї збори „Товариства помочи дяків архіеп. Львівскої“, на котрих явило ся 10 сьвященників і 18 півцїв церковних.

О 8 годинї рано відправив о. Іполит Дзеровичь, парох місцевий, богослужене в церкві місцевій. О 9 год. прибув о. Теодозий Кинасевич, сотрудник з Підгородя і відправив богослужене. Зараз по скінченім ботослуженю удали ся сьвященики, а іменно: о. декан Осип Макогоньский з Липиці горішної, о. Володимир Чировский парох з Бабинець, о. Іполит Дзерович парох з Рогатина, о. Степан Городецкий парох з Вербиловець, о. Іван Галяревич парох з Заланова, о. Маркевич з Юнашкова, о. Яворский з Путятинець, о. Залужний з Потока, о. Розлуцкий з Жовчова і о. Кинасевич з Підгородя і півцї до салї маґістрату в Рогатинї, де відбули ся збори в такім порядку:

Збір покликав на предсїдателя о. декана Осипа Макогоньского, а на секретара о. Кинасевича з Підгородя.

Предсїдатель відкрив збори, представив комісара правительственного п. Бронарского, почім зазначив, що збір зібрав ся ради того, щоби заложити філїю „Товариства взаїмної помочи дяків архієп. львівскої“ в Рогатинї.

По довшій тайній нарадї приступили члени до голосованя і вибрали одноголосно п. Ілию Бойкевича півця з Рогатина аґентом, а на заступника вибрано п. Уляна Мосору півця з Бабинець.

По тім зложили вкладки оо.: Макогоньский 1 зр., Маркевич 1 зр., Городецкий 1 зр., Розлуцкий 1 зр. і Чировский 1 зр., відтак півцї пп.: Никола Бардашевский з Юнашкова 1 зр., Андрій Скульский з Липиці долішної 1 зр., Іван Бренецкий з Липиці горішної 1 зр., Ілия Сверида з Пукова 1 зр., Григорий Шпакович з Потока 1 зр., Дмитро Кривінь з Руди 50 кр., Никола Матвіїв з Лучинець 1 зр. 50 кр., Степан Вергун з Заланова 1 зр. Отже зібрано разом квоту 13 зр.

По відтрученю видатків, котрі виносили суму 5 зр. 40 кр., остало ся ще в касї 7 зр. 60 кр., котрі відослано до виділу „товариства взаїмної помочи дяків архієп. львівскої“ на руки предсїдателя вп. о. Льва Туркевича до Львова.

Перегляд політичний.

Wiener Abendpost пише о причинї смерти Архикнязя Вільгельма таке: По богослуженю в недїлю Архикнязь виїхав конем на прогульку. Кінь був вправдї живий, але Архикнязь знав єго добре. Хоч ранок 29 липня був досить холоден, Архикнязь нарікав на велику спеку. Коли під'їхав до зелїзницї електричної, кінь пофав ся і уступав ся з дороги. Архикнязь був добрий їздець, отже здержав коня, а відтак поїхав трапом за ваґоном. При кінцї Райнерштрассе минув Архикнязь поїзд, зложений з двох ваґонів; кінь знов пер на бік, так, що Архикнязь мусїв під галузєм якогось дерева нахилити ся. Виїхавши з під дерева, Архикнязь поправив собі шапку на голові. Небавом потім поїхав кінь ґальопом звичайним в тій хвили Архикнязь пустив поводи, нога висунула ся єму перше з лївого стремени, потім з правого, Архикнязь зсунув ся помалу з коня на землю — відразу плечима і головою Архикнязя, котрий втратив память зараз в першій хвили, не тягнув кінь за собою анї кроку, бо вже коли Архикнязь падав, не мав ніг в стременах. Виходить з того, що Архикнязь упав з коня, бо кров вдарила єму до голови, ніхто не вірить, щоби такий добрий їздець дав ся скинути з коня. W. Abendpost подає то справоздане засягнувши вістий з окруженя покійника.

Віденьска ґазета урядова оголосила санкционований закон, розширяючий обовязок обезпеченю робітників від випадку.

З Філядельфії наспіла вість, що правительство Сполучених Держав видало закон, котрим заказало чужим анархістам висїдати на беріг в якім небудь порті Сполучених Держав. Заказ той не відносить ся однакож до політичних втікачів. В цїли виконаня сего закона будуть установлені окремі інспектори.

В столици Кореї, містї Сеуль, де тепер установлено реґента, панує спокій. В операциях военних настала хвилево застоя з тої причини, що Японцї прогнали все хиньске войско.

Новинки.

Львів дня 9 серпня.

— **О. Николай Січиньский**, гр. кат. сьвященик в Стопчатові, посол на Сойм краєвий з округу збаражского повіта, горячий народовець, помер вчера 8 с. м. на тиф і запалене легких. Недугу набавив ся пок. о. Січиньский дня 30 липня, коли посьвячував хрест, поставлений громадою на памятку. До кількох днів недуга розвинула ся так, що вже минувшої пятниці о. Иосафат Кобриньский з Мишина удїлив о. Січиньскому сьв. Тайн, а вчера рано доброго сина народу не стало. Похорон відбуде ся дня 10 с. м. Покійний о. Січиньский прожив нецїлих 44 років житя, а 23 роки був сьвященником.

— **Угорскі міністри на виставі.** Дня 7 с. м. прибули до Львова на виставу: угорский президент міністрів Векерле, міністер торговлї Лукач,

---

Давнїйше був такий погляд, що спадаючі звізди не приходять до нас із сьвітового простора, але що то лиш якісь твори нашої землї, якась така маса, котра добуває ся із землї, піднимає ся в гору понад ню, там запалює ся і сьвітить, а відтак гасне і спадає знов на землю. Пізнїйше знов був такий погляд, що спадаючі звізди то якась маса, котру викидають вульканы на місяци. Оба сї погляди показали ся хибними. Насамперед досьвід не поучив, щоби дійстно була якась така маса, котра би підоймала ся із землї аж до тої висоти, з котрої спадають звізди і там сьвітила. Дальше показало ся, що ті звізди летять з такою скоростию, якої ми на землї не знаємо, а якої не могли би їм надати навіть вульканы місяця. Впрочім знаємо вже тепер на певно, що вульканы на місяци вже зовсїм погасли, або бодай стратили свою первістну силу так значно, що ми єї на місяци вже не можемо добачити, анї навіть догадати ся, а спадаючі звізди мимо того все ще летять до нас.

Коли дивити ся на спадаючу звізду рівночасно з двох значно віддалених від себе місць на землї, н. пр. у Львові і Відни, в тій хвили, коли она зачинає сьвітити, то покаже ся, що она зачинає сьвітити для обох тих місць не на однім місци межи звіздами на небі, значить ся, що не з кождого місця видко єї відразу і що она пересуває ся; з того пересуваня ся єї можна обчислити, як она високо в горі. Докладні обчисленя показали, що ті звізди зачинають сьвітити аж у висоті, до котрої ледви ще доходить наш воздух, отже трохи менше як у висоті 150 кільометрів або 20 миль. З того виходить, що ті звізди спадають дійстно на нашу землю. В серпню 1869 р. обчислювано дуже докладно висоту спадаючих звізд і тогди показало ся, що они зачинали сьвітити у висоті 100 кільометрів, а згасали у висоті 70 кільометрів понад землею. З того видко дальше, що звізди ті запалюють ся і гаснуть в такій висоті, з котрої не доходить до нас вже ніякий голос. А річ певна, що ті звізди, коли перелїтають через наш воздух, то роблять в нїм шум і свист, а так само і з гуком погасають. Що ми не знаходимо, або бодай дуже рідко, слїди їх на землї, то походить звідси, що они суть сорозмірно дуже малі і згарають зовсїм зараз у воздусї, відтак значна часть їх спадає у море або в такі місця, де ми їх задля їх маленькости не можемо знайти. Лиш дуже мало з них дістає ся на нашу землю; цїла же їх маса лиш перелїтає попри нашу землю.

З того часу, в котрім спадаючі звізди заблиснуть, а відтак погасають, обчислено в найновійших часах, з якою скоростию перелїтають они через наш воздух. Земля наша біжить доокола сонця з такою скоростию, що робить на одну секунду 4 милї або 30 кільометрів; метеори і спадаючі звізди біжать ще скорше, бо роблять на секунду аж 6 миль або 45 кільометрів. Такої скорости ми на землї не знаємо, бо н. пр. 12-фунтова куля арматна летить ще 60 разів поволїйше, як така спадаюча звізда. А притім треба ще й то мати на увазї, що коли така спадаюча звізда дістане ся в наш воздух, то знаходить в нїм опір і летить вже поволїйше, як летїла первістно. З того виходить ясно, що спадаючі звізди не можуть походити з нашої землї, бо мають скорість, якої у нас нема і не може бути. Навіть і місяць не міг би їм надати такої скорости, бо дуже докладні обчисленя показали, що найбільша скорість, яку міг би надати місяць тїлам походячим з него, була би ще далеко, далеко менша, як скорість спадаючих звізд.

Показує ся отже, що спадаючі звізди походять дійстно десь із простора сьвітового. Дїставши ся у наш воздух, они стрічають в нїм опір, труть ся об него і зменшають свою скорість, але в заміну за то запалюють ся і сьвітять. Ся скорість спадаючих звізд навела нас на здогад, звідки они можуть походити. Славний італїяньский звіздар, Скіяпареллї, обчислив в шістьдесяти роках із скорости спадаючих звізд і скорости землї дорогу, котрою ті звізди мабуть повертають ся. На превелике диво показало ся, що дорога, котрою перелїтають серпневі спадаючі звізди або Перзеїди, єсть та сама, котрою іде комета, відкрита звіздарем Туттле в 1862 р. Ту комету було тогди видко через чотирнайцять недїль на небі, а віденьский звіздар Опольцер обчислив, що она потребує 121 з половиною лїт, щоби оббігчи раз доокола сонця.

Дальший здогад був тепер легкий. Видко, що спадаючі звізди а комети стоять з собою в якійсь звязи, бо коли два якісь сьвітові тїла ідуть одною і тою самою дорогою, то чей і суть однакового походженя. Розходить ся тепер лиш

міністер Хорватиї Йосипович, міністерский радник Крайзенштайн, кілька инших високих урядників і кілька редакторів ґазет — разом 12 осіб. Тому що они приїхали incognito, їх принимали неофіциально. Гості угорскі звиділи місто і виставу по змозї докладно. У відділї етноґрафічнім, по котрім проводив гостий проф. Шухевич, Векерльому подобала ся дуже церков з уряженем в середині. Вчера від'їхали угорскі гості до дому.

— **З Микулинець пишуть нам:** На загальних зборах Товариства педаґоґічного, що відбули ся в першій половині червня с. р., завязав ся за почином інспектора шкільного, п. Бр. Хмуровича, комітет, котрий заняв ся збиранем гроший на вислане бідних а добрих учеників з цілого округа до Львова для звидження вистави краєвої. Робота комітету була успішна, бо з кождої школи в окрузї по кілька учеників бачило виставу. Сам комітет на свій кошт вислав чотирех хлопців. Кромі него на цїли прогульки хлопців зложили на мої руки: Зверхність громадска 5 зр., заряд обшарів двірских 5 зр., місцева Рада шкільна 5 зр., Читальня „Просьвіти" 5 зр., товариство „Поміч для убогої молодїжи" 5 зр. і Касино 5 зр. На свій кошт їхало до Львова 9 учеників, так що я зі своєї школи вислав 25 учеників для звидження вистави. З тої причини чую обовязок подякувати щиро в імени молодїжи і їх родичів комітетови і згаданим товариствам, що постарали ся о розширене сьвітогляду убогої молодїжи. *Антін Рибачєк*, управитель школи.

— **Огні.** В Підгайцях дня 5 с. м. вибух грізний пожар в бровари, від чого заняли ся сусїдний дім і стайня. Спека була страшна, а мимо того сторожа пожарна під проводом п. Сигерича працювала аж до вечера, поки огню не загасила. Підчас гашеня два помпєри впали з даху і потовкли ся тяжко. Сторожа огнева має значну страту в своїх прирядах, але свою задачу зробила добре. — В яворівскім повітї в Бонові погоріли чотири господарі з причини глухонїмої дївчини, оставленої без надзору. Необезпечена шкода виносить звиш 1400 зр. — В містечку Козлові на передмістю Любянка неосторожний хлопець дав причину до огню, котрий зруйнував в однїй хвили 20 господарів. Шкода виносить звиш 4500 зр. Лише одна хата була обезпечена на 140 зр. Одна женщина попарила ся. — В городеньскім повітї в Михальчу згоріло кілька загород, вартости 1600 зр., а в Вербівци 3 загороди, вартости 1400 зр. — В Потуторах в бережаньскім пов. від грому згоріли дві загороди; шкода 2800 зр. В Стриганцях згорів від грому один дім; шкода 80 зр. — В Таврові грім зруйнував маєток семох господарів (шкода 2055 зр.), а в Будилові двох (шкода 380 зр.). Нїхто не був обезпечений. В Таврові грім убив тоді одну селянку, а другу тяжко попарив.

— **Гуцульска Спілка.** Дня 31 серпня 1894 р. о годинї 5. по полудни відбудуть ся в Коломиї в сали засїдань Ради громадскої загальні збори „Гуцульскої Спілки промислової в Коломиї", товариства зареєстрованого з ограниченою порукою, на котрі Рада управляюча запрошує членів. Яко леґітимация до участи в загальних зборах служить книжочка удїлова з виплаченим принайменше одним удїлом. Наколи-б на тих загальних зборах не було статутом означеного комплету, то на той случай відбудуть ся дня 31 серпня 1894 р. о годинї 6-ій пополудни в Коломиї другі загальні збори, на котрі Рада управляюча членів запрошує з тою увагою, що тоті другі загальні збори після постанов статута будуть правосильно рішати при будь-якім числї присутних членів.

— **Бреши, та знай міру!** „Галичанин" вчерашний пише, що „на Українї печатає ся що року далеко більше книжок на малорускім нарічю, ніж в Галичинї. Наукові виданя не можуть бути печатані на малорускім нарічю, але за те — белетристики, скілько захочеш". З тих двох речень Галичанина лише то правда, що наукових видавництв україньских на Українї не вільно печатати, а прочий висказ сеї ґазети — зовсїм неправдивий. Лише такому читачеви, що кромі „Галичанина" нїчого більше не читає, можна казати таку неправду, бо кождий инший, хто лиш троха інтересує ся рухом народним на Українї, знає, що там не виходить що року більше книжок україньских, як в Галичинї, і що там іменно богато добрих збірок самої белетристики загрязло в бюрах цензур, котрі сильно дбають о то, аби що путяще не попало ся в руки Українцїв, а дуже часто годять ся на друковане річий, котрі тілько сором приносять авторам. В якій то цїли дїє ся — відгадати не трудно. А ту „Галичанин" величає великодушність російских цензур! Хвалив ся циган своїми дїтьми...

— **Дневник Міністерства судівництва** оголошує статистичні дані, що відносять ся до молодежи віддаючій ся правничо-судовим студиям в Австриї. І так: в цїлій монархії було 1893 року 388 судових кандидатів, 1852 адвокатских кандидатів і 683 нотарияльних, разом 2923. З того припадало на західну Галичину судових кандидатів 26, адвокатских 164, нотарияльних 83, разом 273; на всхідну Галичину припадало судових кандидатів 35, адвокатских 282, нотарияльних 143, разом 460 (о 20 менше як 1892 року); на Буковинї було судових кандидатів 15, адвокатских 47, нотарияльних 19, разом 81. — Іспит зложило в цїлій монархії судових кандидатів 153 (11 з відзначенем, 8 репробовано), з чого в західній Галичинї 18, а у всхідній Галичинї і Буковинї 19; з адвокатских кандидатів зложило іспит в цїлій державі 234, в західній Галичинї 26, а у всхідній 24; вкінци з нотарияльних кандидатів зложило іспит в цїлій державі 43, а з того в західній Галичинї 4, а у всхідній 7.

— **Зловив злодія.** Один тернопільский торговець води содової заважав, що коли звичайно в склепі був натовп, люди доливали собі безплатно соку до води. Щоби зловити охотників на сок, „бистроумний" купець поставив замість соку малинового фляшку з кислотою сїрковою. І справдї, допняв, чого хотів, бо дня 7 с. м. 16-лїтний хлопець Лейзор Курфірст долив собі того „соку", думаючи, що він малиновий. Курфірст помер по кількох годинах в страшних муках. Розуміє ся, торговець води содової, буде відповідати за той „жарт" перед судом.

— **Померли:** Єлена Давидовичівна дочка о. Івана Давидовича, пароха з Блажова коло Самбора, в 15 роцї житя. — Емілія з Нагіряньских Добряньска, жена пароха в Соколівцї коло Косова, в 54 роцї житя.

— **Поправка.** З недогляду в коректї знайшла ся у вчерашнім числї в дописи їз Гуслого немила похибка, котру тут справляємо; в нїй подано хибно підпис нашого дописувателя, котрий повинен так звучати: *Кузьма Комарницкий*, а не Кумарницький.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Рим 9 серпня. Вчера рано дало ся почути сильне землетрясене на Сицилії в місцевостях Ачі реале, Ачі Санто-Антоніо і Цаффарала. У всїх трох місцевостях завалили ся майже всї доми селяньскі, при чім погибло шестеро людий, а десятеро єсть покалїчених.

Париж 9 серпня. Зачувати, що король Милян має завтра виїхати до Білграду.

Льондон 9 серпня. Бюро Райтера доносить, що Японцї побили знову дня 4 с. м. кілька відділів Хинців. З сеї причини настала в японьскій столици і в цїлім Японї велика радість.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1894, після львівск. год.

Відходять до

	Поспішний		Особовий			
Кракова	3 00	10·46	5·26	11·11	7·31	—
Підволочиск	6·44	3 20	10·16	11·11	—	—
Підвол. Підзам.	6·58	3·32	10·40	11·33	—	—
Черновець	6 51	—	10·51	3·31	11·06	—
Стрия	—	—	10·26	7·21	3.41	7·46
Белзця	—	—	9·56	7·21	—	—

Приходять з

Кракова	3 08	6·01	6·46	9·36	9·36	—
Підволочиск	2·48	10·06	6·21	9·46	—	—
Підвол. Підзам.	2·34	9·49	9·21	5·55	—	—
Черновець	10 16	—	7·11	8.13	1·03	—
Стрия	—	—	9·23	9·10	12·46	2·38
Белзця	—	—	8·24	5·21	—	—

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

В информацийнім бюрі ц. к. австр. зелїзниц державних у Львові ул. Третого Мая ч. 3. (Готель Імперіяль) продає ся білети полосові і окружні, пляни їзди і тариф у форматі кишеневім і дає ся информації в справах тарифових і перевозових. У тім бюрі, а також у такім самім бюрі у Відни (I. Johannengasse 29) удїляє ся устних або письменних пояснень в справах служби на ц. к. австр. зелїзницях державних. О скілько підручники зі. зваляють, можна также засягнути інформаций що до решти австро-угорских і заграничних зелїзниць.

…о то, чи спадаючі звізди суть частинками якоїсь комети, на котрі она розсипала ся, чи може комета складає ся із тих сьвітових частинок, наколи они зібють ся в купу? На се питане поки що трудно ще зовсїм певно відповісти; як далеко сягає наше знане в сїм напрямі, розкажемо в слїдуючім.

Скіяпареллї обчислив положене і розміри дороги, котрою кружать спадаючі в серпню звізди. Єсть то подовгастий обруч, котрий так лежить доокола сонця, що земля мусить що року дня 10 серпня переходити через него на своїй дорозї доокола сонця. В днях отже межи 9 а 10 аж до 13 серпня переходить земля через цїлу масу тих розсипаних частинок комети; они летять з незвичайною скоростию против неї і дістають ся в найвисшу часть єї воздуха, а що суть маленькі, то хоч би були із велїза або каменя, мусять розпалити ся і горять, сьвітять, а відтак вигарають і гаснуть. Той обруч з розсипаної комети складає ся з мілїярдів більших і менших частинок і они розложені на нїм досить рівномірно, а все-ж таки суть ще такі місця, на котрих они знаходять ся в густїй масї. Таким густїйшим місцем, кажуть звіздарі, була також і та комета, яку відкрито в 1862 р. З тим місцем зійшла ся була земля 10 серпня 1866 р. і длятого тогди і в слїдуючих днях спадали звізди далеко риснїйше, як звичайно. Наколи-б се густїйше місце в тім обручи було одиноке, то аж за 121 лїт, т. є. в 1987 р. спадали би в серпню звізди знов так рясно, як в 1866 р. Здає ся однакож, що аж до того часу розложать ся ті частинки комети рівномірно і однаково густо в цїлім обручи, бо вже й тепер они досить рівномірно розложені позаяк сльози сьв. Лаврентия майже що року вже однаково густо спадають.

Виходило би з того, що ті сьвітові тїла, котрі ми називаємо кометами, представляють ся нам двояко: раз яко цїлість, одна маса, котра може розлетїти ся на частинки; другий раз ті частинки вже розлетївшої ся комети можуть нам в дуже далекім віддаленю від землї представити ся, яко одна, цїла комета.

Остаточно лишає ся ще питане, для чого комети розпадають ся. Причиною сего єсть притягаюча сила сонця і великих планет, котра в певних порах, в міру того, як комета підійде близше до якої планети, розтягає єї і розриває. З часом приходить до того, що замість комети єсть лиш величезна маса маленьких з неї частинок, котрі розстелюють ся широким пасмом по тїй дорозї, котрою ходила давнїйше комета. То стало ся також і з тою кометою, з котрої маємо тепер сльози сьв. Лаврентия. Розриванє сеї комети розпочало ся вже більше як тисячу лїт тому назад, бо спадаючі звізди в день сьв. Лаврентия були вже дуже давно звістні; може навіть бути, що то розриванє розпочало ся ще давнїйше в часах перед'історичних. З чого складають ся ті спадаючі звізди, трудно ще нинї сказати; єсть лиш, що їх склад єсть такий самий як і комет, що то єсть сполучене вугля з воднем.

(Конець буде.)

За редакцию відповідає Адам Креховецкий.

ІНСЕРАТИ.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.